

Terms of Reference: vierde projectoproep

Initiatief Urban Innovative Actions

15/10/2018 – 31/01/2019

Inhoudsopgave

##

1.	Inleiding.....	3
2.	Subsidiabele autoriteiten - Wie kan een aanvraag indienen	4
3.	Thema's voor de vierde Projectoproep.....	10
3.3	STEDELIJKE ARMOEDE	17
4.	Uitgangspunten voor de financiering.....	21
5.	Het genereren en ontwikkelen van projecten	22
5.1	Partnerschappen voor Urban Innovative Actions.....	23
5.2	Projectactiviteiten.....	24
5.3	Begrotingslijnen en subsidiabele kosten	25
6.	Aanvraagprocedure.....	25
7.	Selectieprocedure	26
7.1	Subsidiabiliteitscontrole	27
7.2	Strategische beoordeling	28
7.3	Operationele beoordeling.....	29
7.4	Scoresysteem	30
8.	Aanbestedingen, accountantscontrole en staatssteun.....	30
9.	Aanspreekpunt	32
10.	Belangrijke datums	32

1. Inleiding

Zoals vermeld in artikel 8 van de EFRO-Verordening¹, kan EFRO innovatieve acties ondersteunen op het vlak van duurzame stedelijke ontwikkeling. Tegen die achtergrond heeft de Europese Commissie het initiatief Urban Innovative Actions (UIA) gelanceerd. Dit is gericht op het vinden en uitproberen van nieuwe oplossingen voor vraagstukken die verband houden met duurzame stedelijke ontwikkeling en die relevant zijn voor de hele Unie.

Het UIA-initiatief is dan ook vooral bedoeld om steden in heel Europa de ruimte en de middelen te bieden om gedurfde en onconventionele ideeën voor de aanpak van onderling samenhangende uitdagingen uit te proberen. Door te experimenteren zal blijken hoe deze oplossingen in de complexe werkelijkheid uitwerken. Projecten moeten innovatief en van goede kwaliteit zijn, moeten in overleg met belangrijke stakeholders worden opgezet en uitgevoerd, en moeten bovendien resultaatgericht en overdraagbaar zijn.

Stedelijke autoriteiten zouden deze kans die het UIA-Initiatief biedt moeten aangrijpen om van “gewone projecten” (die zouden kunnen worden gefinancierd door “traditionele” financieringsbronnen, waaronder reguliere EFRO-Programma's) over te gaan naar projecten waarbij risico wordt genomen en ambitieuze en creatieve ideeën worden omgezet in prototypes die kunnen worden getest in reële stedelijke omgevingen. UIA kan met andere woorden pilootprojecten ondersteunen die te riskant zijn om te worden gefinancierd door traditionele financieringsbronnen, op voorwaarde dat zij zeer innovatief en experimenteel zijn.

Het UIA Initiatief heeft een totaal EFRO-budget van rond de EUR 372 miljoen.

UIA projecten zullen worden geselecteerd door jaarlijkse Oproepen tot indiening van voorstellen van 2015 tot 2020 over één of meerdere onderwerpen voorgesteld door de Commissie. Elke actie kan tot een maximum van EUR 5 miljoen co-financiering van EFRO ontvangen. De uitvoering van een project moet plaatsvinden binnen een periode van maximaal 3 jaar². Er is geen ideale omvang voor UIA projectbudgetten. Het is mogelijk dat kleine projecten (d.w.z. onder EUR 1 miljoen vereist van

¹ Verordening betreffende het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EU) nr. 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>

² In uitzonderlijke en goed onderbouwde gevallen mogen projecten met maximaal 1 jaar worden verlengd.

EFRO) minder kans maken om te worden geselecteerd daar zij het moeilijk kunnen vinden om aan te tonen dat de acties van voldoende omvang zijn om zinvolle conclusies uit te trekken. Anderzijds moeten projecten met aanzienlijke investeringskosten, met name tegen het einde van de uitvoeringsperiode, aantonen dat de kosten in verhouding staan tot het doel en gerechtvaardigd zijn.

Het UIA Initiatief is een instrument van de Europese Unie en wordt beheerd door het Directoraat Generaal voor Regionaal en Stedelijk Beleid van de Europese Commissie (EC) onder indirect beheer. Voor de uitvoering van het Initiatief heeft de Commissie de Regio Hauts-de-France³ aangewezen als Uitvoerende entiteit (UE). Voor het beheer van het Initiatief is een Permanent Secretariaat (PS) opgezet⁴.

Door middel van deze Terms of Reference worden in aanmerking komende autoriteiten uitgenodigd om projectvoorstellen in te dienen in het kader van de vierde projectoproep. Voor deze projectoproep is een indicatief budget van EUR 80 à 100 miljoen beschikbaar.

In dit document wordt beschreven welke eisen worden gesteld bij deze vierde projectoproep en hoe de aanvraagprocedure verloopt. Het moet worden gelezen in samenhang met de UIA-Guidance en de instructies bij het Aanvraagformulier, te vinden op de website van UIA en geüpdatet in het kader van de vierde projectoproep.

2. Subsidiabele autoriteiten - Wie kan een aanvraag indienen

Op grond van artikel 2 UIA kunnen volgende autoriteiten ondersteuning aanvragen voor de uitvoering van Urban Innovative Actions:

- Plaatselijke administratieve eenheden die op basis van de urbanisatiegraad worden gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met ten minste 50.000 inwoners.
- Verenigingen of groeperingen van stedelijke autoriteiten van Plaatselijke Administratieve Eenheden die op basis van de urbanisatiegraad worden gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met een totale bevolking van ten minste 50.000 inwoners; hiertoe kunnen behoren

³ Voorheen Regio Nord-Pas de Calais

⁴ Informatie en contactgegevens van het Permanent Secretariaat vindt u hier: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>

grensoverschrijdende verenigingen of groeperingen, verenigingen of groeperingen in verschillende regio's en/of lidstaten.

Alleen subsidiabele stedelijke autoriteiten zoals gedefinieerd in artikel 2 van de Gedelegeerde Handeling kunnen een Aanvraagformulier indienen in het kader van een UIA-projectoproep.

De definitie van Plaatselijke Administratieve Eenheden (PAE's) en de classificatie volgens de graad van verstedelijking ⁵ en de cijfers over het aantal inwoners zijn gebaseerd op informatie verstrekt door Eurostat in de **Correlatietabel LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**⁶. Hoewel er recentere correlatietabellen van Eurostat beschikbaar zijn, bestrijken deze niet alle EU-lidstaten; alleen **Correlatietabel LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)** doet dat wel. Dat is de reden deze tabel zal worden gebruikt door het PS van UIA als voornaamste referentiedocument voor de subsidiabiliteitscontrole. Aanvragers worden verzocht te verwijzen naar de Correlatietabel om hun subsidiabiliteit na te gaan en verstrekken informatie over de PAE's die binnen hun bestuurlijke grenzen liggen en de cijfers met betrekking tot het aantal inwoners. Indien uit recentere Eurostat-tabellen of nieuwe cijfers van de nationale bureaus voor de statistiek echter een significante wijziging in de subsidiabiliteitssituatie van een aanvrager blijkt (bijv. een PAE die op basis van de urbanisatiegraad voorheen als landelijk werd aangemerkt maar nu als stedelijk), wordt de aanvrager dringend geadviseerd om vóór indiening contact op te nemen met het PS voor een extra controle van de subsidiabiliteit.

Bijkomende gedetailleerde informatie over de subsidiabiliteit van stedelijke autoriteiten wordt verstrekt in de volgende delen.

2.1 Subsidiabele aanvragers van de eerste categorie:

- Gemeenten/stadsbesturen waarvan de bestuurlijke grenzen overeenstemmen met één enkele PAE. In dit geval wordt de PAE geclassificeerd op basis van de urbanisatiegraad gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad (code 1 en/of 2 in de Correlatietabel – kolom Urbanisatiegraad) en heeft zij ten minste 50.000 inwoners.

⁵ Definitie van of Plaatselijke Administratieve Eenheden en graad van verstedelijking zijn hier beschikbaar: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

⁶ De Correlatietabel LAU2-NUTS2010, EU28 (2012) kan hier worden gedownload: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

- Gemeenten/stadsbesturen waarvan de bestuurlijke grenzen verschillende PAE's omvatten. Dit is het geval voor gemeenten/stadsbesturen in Portugal, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Griekenland, Malta en Letland waar de Eurostat-definitie van PAE niet overeenstemt met gemeenten/stadsbesturen maar met infra-gemeentelijke eenheden (parochies) of statistische eenheden (kieswijken). In dit geval kan de gemeente/stadsbestuur subsidiabel zijn indien zij een totaal van 50.000 inwoners heeft en indien de meerderheid (meer dan 50%) van de inwoners in PAE's woont die op basis van de urbanisatiegraad zijn geclassificeerd als agglomeratie, stad of voorstad (code 1 en/of 2 in de Correlatietabel – kolom Urbanisatiegraad)
- Georganiseerde agglomeraties die een vereniging / groepering zijn van stedelijke autoriteiten die voldoen aan de volgende criteria:
 - Officieel erkend worden als een lokaal overheidsniveau (in tegenstelling tot het regionale en provinciale niveau) door de nationale wet met de verplichting voor gemeenten/stadsbesturen om zich aan te sluiten bij de supra-gemeentelijke organisatie (verenigingen gevormd op vrijwillige basis, voor een specifiek doel en/of voor een beperkte duur, behoren daarom niet tot deze categorie)
 - Uitsluitend bestaan uit gemeenten/stadsbesturen (verenigingen waarbij andere instellingen betrokken zijn zoals universiteiten, kamers van koophandel, etc.)
 - Over specifieke bevoegdheden beschikken, vastgelegd in nationale wetgeving, gedelegeerd door de gemeenten betrokken bij beleidsterreinen die relevant zijn voor het UIA project. Verenigingen worden verzocht precieze referenties te verstrekken van het nationale wettelijke kader. Georganiseerde agglomeraties beschikken over exclusieve bevoegdheden voor het ontwerp en de uitvoering op beleidsterreinen die relevant zijn voor het UIA-project
 - Specifieke politieke (met rechtstreekse vertegenwoordiging van de betrokken gemeenten) en bestuurlijke (toegewezen personeel) structuur

Voorbeelden van georganiseerde agglomeraties in het kader van het UIA-initiatief zijn:

- Frankrijk: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération en Communautés de Communes, Etablissements Publics Territoriaux
- Italië: Città Metropolitane en Unione di Comuni
- Duitsland: Landkreis

- Spanje: Mancomunidades en Area Metropolitana Barcelona
- Verenigd Koninkrijk: Combined Authorities
- Portugal: Comunidades Intermunicipais (CIM's)

Europese groeperingen voor territoriale samenwerking (EGTS'en) die uitsluitend uit stedelijke autoriteiten (zoals hierboven gedefinieerd) bestaan en over specifieke bevoegdheden op het gebied van beleidsontwikkeling en -uitvoering beschikken die relevant zijn voor een UIA-projectoproep, worden als georganiseerde agglomeraties beschouwd en kunnen derhalve in het kader van UIA-projectoproepen een aanvraag indienen als Stedelijke Hoofd- of Partnerautoriteiten. EGTS'en die ook andere organisaties omvatten (bijv. lidstaten, regionale autoriteiten, verenigingen, universiteiten, enz.), worden niet als georganiseerde agglomeraties beschouwd en kunnen geen aanvraag indienen als Stedelijke Hoofd- of Partnerautoriteit, maar kunnen wel als Uitvoeringspartner betrokken zijn bij een voorstel van een in aanmerking komende stedelijke autoriteit.

In het kader van het UIA-Initiatief worden georganiseerde agglomeraties beschouwd als een enkele stedelijke autoriteit die alle betrokken gemeenten/stadsbesturen vertegenwoordigt. In een projectvoorstel ingediend door een georganiseerde agglomeratie zal deze daarom worden aangeduid als Stedelijke Hoofdautoriteit.

Om na te gaan of de georganiseerde agglomeraties in aanmerking komen voor subsidie, zal het PS controleren of het totale aantal inwoners ten minste 50.000 is en of de meerderheid (meer dan 50%) van de inwoners woont in PAE's in de agglomeratie die op basis van de urbanisatiegraad zijn geclassificeerd als agglomeratie, stad of voorstad.

2.2 Subsidiabele aanvragers van de tweede categorie zijn verenigingen / groeperingen van stedelijke autoriteiten die niet de juridische status van georganiseerde agglomeraties hebben

Verenigingen / groeperingen van stedelijke autoriteiten (nationale/regionale verenigingen van stedelijke autoriteiten, territoriale pacten, ontwikkelingsdistricten, etc.) alsook individuele stedelijke autoriteiten zonder geformaliseerde samenwerkingsovereenkomsten maar die wel bereid zijn om gezamenlijk een aanvraag in te dienen in het kader van het UIA-Initiatief, kunnen geen aanvraag indienen als een afzonderlijke stedelijke autoriteit.

Zij moeten een van de betrokken gemeenten/stadsbesturen aanduiden als Stedelijke Hoofddautoriteit (SHA) en de andere opgeven als stedelijke partnerautoriteiten (SPA's).

Om in aanmerking te komen moeten alle betrokken stedelijke autoriteiten (Hoofd- en Partnerautoriteiten) erkend zijn als PAE's en op basis van de urbanisatiegraad zijn geclassificeerd als agglomeratie, stad of voorstad. In geval van stedelijke autoriteiten waarvan de administratieve grenzen meer dan één PAE omvatten, zijn dezelfde regels voor de definitie van de urbanisatiegraad van toepassing als hierboven in dit deel beschreven.

NB: Alleen in het kader van deze vierde projectoproep en alleen bij voorstellen gericht op 'Duurzaam landgebruik, natuurgebaseerde oplossingen' kunnen stedelijke autoriteiten die **door Eurostat als PAE zijn erkend maar op basis van hun urbanisatiegraad als landelijk worden geclassificeerd, bij wijze van uitzondering meedoen als SPA**. De bedoeling hiervan is om de samenhang tussen stad en platteland te bevorderen, hetgeen bij uitstek relevant is voor dit onderwerp. Conform de voorschriften van de Gedelegeerde Handeling kunnen PAE's die op basis van hun urbanisatiegraad als landelijk worden aangemerkt, niet als SHA worden aangewezen (en dus geen projectvoorstellen indienen) en mogen hun inwoners niet worden meegeteld om de drempel van 50.000 inwoners te halen. Het minimumaantal inwoners moet worden gegarandeerd door de SHA en eventueel andere SPA's die op basis van hun urbanisatiegraad als agglomeratie, stad en/of voorstad worden aangemerkt.

De relatie tussen de SHA's en de SPA's hoeft niet te zijn geformaliseerd op het moment van indiening van het Aanvraagformulier. Indien het voorstel wordt goedgekeurd en ondersteund, zal het PS van de UIA aan de SHA een model van partnerschapsovereenkomst verstrekken dat moet worden ondertekend door alle betrokken partners (Stedelijke Hoofd- en Partnerautoriteiten en Uitvoeringspartners) tijdens de eerste maanden van de uitvoeringsfase.

In het verleden is gebleken dat projecten die worden uitgevoerd door verenigingen of groeperingen van steden zonder de status van georganiseerde agglomeratie, waarbij meer dan drie niet aan elkaar grenzende stedelijke autoriteiten (hoofd- en partner autoriteiten) waren betrokken, het risico lopen dat de samenhang verloren gaat en dat het lastig is om tot zinvolle resultaten te komen. Daarom is het advies dat verenigingen en/of groeperingen van stedelijke autoriteiten (zonder de status van georganiseerde agglomeratie) die een aanvraag willen indienen, wél aan elkaar moeten grenzen en het aantal partnerautoriteiten moeten beperken.

2.3 Gemeenschappelijke vereisten voor in aanmerking komende stedelijke autoriteiten

Naast de hierboven beschreven principes voor elke categorie van in aanmerking komende stedelijke autoriteiten, gelden de volgende principes voor alle in aanmerking komende stedelijke autoriteiten in het kader van het UIA-Initiatief:

- Alle stedelijke autoriteiten moeten zich in een EU-lidstaat bevinden.
- Alleen in aanmerking komende stedelijke autoriteiten zoals hierboven gedefinieerd kunnen een Aanvraagformulier indienen in het kader van een UIA-projectoproep. Een Aanvraagformulier ingediend door een Uitvoeringspartner kan niet in aanmerking worden genomen.
- Stedelijke autoriteiten (zoals hierboven gedefinieerd) kunnen in een projectvoorstel alleen als Stedelijke Hoofd- en/of Partnerautoriteiten worden vermeld. De categorie Uitvoeringspartners is uitsluitend bedoeld voor instellingen en/of organisaties die in het kader van het UIA-Initiatief niet als stedelijke autoriteiten worden erkend.
- Een stedelijke autoriteit of een georganiseerde agglomeratie kan slechts betrokken zijn bij één projectvoorstel in het kader van elke Projectoproep (zelfs als deze projectvoorstellen worden ingediend onder verschillende onderwerpen in dezelfde Projectoproep). De regel geldt ook voor de SPA's (een gemeente kan slechts betrokken zijn bij één projectvoorstel, hetzij als SHA of hetzij als SPA).
- Stedelijke autoriteiten die reeds worden ondersteund in een goedgekeurd project door het UIA-Initiatief in het kader van een voorgaande Projectoproep kunnen geen nieuw Aanvraagformulier indienen voor hetzelfde onderwerp voor de gehele duur van het Initiatief.

Agentschappen en bedrijven (bijv. op het gebied van energie/afvalbeheer, economische ontwikkeling, toeristische promotie, etc.) die deels of volledig in het bezit zijn van een gemeente/stadsbestuur, worden niet beschouwd als PAE's en kunnen dan ook niet erkend worden als in aanmerking komende stedelijke autoriteiten. Niettemin kunnen deze organisaties betrokken zijn bij een partnerschap als Uitvoeringspartners (meer details over de taken en verantwoordelijkheden van Uitvoeringspartners worden gegeven in paragraaf 5.1 van deze Terms of Reference alsook in paragraaf 2.1 van de UIA Guidance).

Zoals vermeld in voorgaande alinea's, zal het PS van de UIA de spreadsheet **Correlatietabel LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)** gebruiken als voornaamste instrument om na te gaan of er voldaan is aan de subsidiabiliteitscriteria. Aanvragers wordt daarom sterk aangeraden om de spreadsheet te bekijken en zelfevaluatie uit te voeren inzake hun subsidiabiliteit alvorens het Aanvraagformulier in te vullen.

In geval van leemten, inconsistenties of twijfels betreffende de interpretatie van de gegevens in de Eurostat spreadsheet, wordt aanvragers sterk aangeraden om contact op te nemen met de het PS van de UIA alvorens het Aanvraagformulier in te vullen en in te dienen.

Tijdens de subsidiabiliteitscontrole zal het PS van UIA, wanneer er twijfel is over de subsidiabiliteit van een kandidaat, in overleg met alle relevante partners, waaronder Eurostat, nagaan of hij in aanmerking komt voor subsidie.

3. Thema's voor de vierde Projectoproep

De Commissie heeft besloten om de onderwerpen waarop Stedelijke Autoriteiten zich via het UIA-initiatief kunnen richten, nauw te laten aansluiten bij de Stedelijke Agenda van de EU.

Dit betekent dat iedere UIA-projectoproep het accent zal leggen op een beperkt aantal onderwerpen.

Voor de vierde projectoproep geldt dat er projectvoorstellen kunnen worden ingediend met betrekking tot:

- Digitale transitie
- Duurzaam landgebruik, natuurgebaseerde oplossingen
- Stedelijke armoede
- Stedelijke veiligheid

Stedelijke autoriteiten die een aanvraag indienen in het kader van een UIA Projectoproep worden verzocht slechts één van de voorgestelde onderwerpen te kiezen. Daar er moet worden gestreefd naar een geïntegreerde benadering om de geïdentificeerde uitdagingen doeltreffend aan te pakken,

hebben aanvragers in het Aanvraagformulier de mogelijkheid om de verbanden met en externe effecten op andere onderwerpen en beleidsterreinen te beschrijven.

Zoals gezegd hoopt de Commissie op projecten die creatieve, innovatieve en duurzame oplossingen bieden voor deze problemen. Omdat UIA ook is bedoeld als proeftuin voor nieuwe ideeën, wil de Commissie vernieuwende experimenten op basis van ervaringen in uiteenlopende disciplines stimuleren. Daarom heeft de Commissie niet heel scherp afgebakend welke soorten projectvoorstellen zij voor ogen heeft.

In termen van ondersteuning aan de thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten van EFRO, moet het project als geheel bijdragen aan de thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten van het EFRO. UIA-projecten die bijdragen tot Thematische doelstellingen 8-10 (d.w.z. de meer sociaalgerichte) kunnen worden ondersteund op voorwaarde dat:

- de kennis die door het project als geheel wordt gegenereerd, daadwerkelijk bijdraagt aan de thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten van het EFRO; en
- het project niet overwegend gericht is op een activiteit die doorgaans door het Europees Sociaal Fonds (ESF) wordt beheerd

Houd er rekening mee dat bij de selectie en uitvoering van projectvoorstellen, de complementariteit en synergieën met andere investeringsprogramma's en beleidsvormen van de EU, evenals ondersteunde projecten, uiterst belangrijk is.

De selectiecommissie van het UIA-Initiatief zal duplicatie trachten te vermijden bij het selecteren van projecten.

De volgende delen geven gedetailleerde beschrijvingen voor de 4 onderwerpen van de vierde projectoproep.

3.1 DIGITALE TRANSITIE

Algemene definitie en context van de onderwerpen

De strategie voor de digitale interne markt is erop gericht de digitale mogelijkheden voor mensen en bedrijven te vergroten en de positie van Europa als wereldleider in de digitale economie te

versterken. De digitale interne markt zal onze economie naar verwachting € 415 miljard per jaar opleveren en honderdduizenden banen creëren. In termen van digitale economische ontwikkeling in Europa moet gewerkt worden aan toegang tot en overdracht van niet-persoonsgebonden, machinaal gegenereerde gegevens, aansprakelijkheid voor gegevens, interoperabiliteit en normen. In een inclusieve digitale samenleving beschikken burgers over de juiste vaardigheden om de kansen van de digitale wereld te kunnen aangrijpen en een goede baan te kunnen krijgen. Daarnaast biedt de digitalisering van de overheid, inclusief publieke dienstverlening zoals de gezondheidszorg, mogelijkheden om de burger beter te bereiken en te bedienen, meer verantwoording af te leggen en de dienstverlening te verbeteren en gebruikersvriendelijker te maken.

Relevantie voor en rol van stedelijke autoriteiten

Digitalisering kan alle steden in de EU concurrerender en aantrekkelijker maken voor burgers en bedrijfsleven. De digitale transitie is sinds 2014 een terugkerend thema in het werk van het [European Innovation Partnership for Smart Cities and Communities](#) en is recentelijk ook uitgebreid aan de orde geweest in het kader van het daarop gerichte [partnerschap voor de Stedelijke Agenda voor de EU](#). De algemene conclusie is dat steden in toenemende mate een centrale rol spelen in de digitale transitie, omdat verstedelijking een grootschalige, langdurige trend is en steden immers veel publieke diensten leveren en de juiste randvoorwaarden scheppen voor een florerend bedrijfsleven. Digitale publieke dienstverlening is cruciaal om de administratieve lasten voor de burger te verminderen, de interactie met de overheid sneller, gemakkelijker en goedkoper te laten verlopen en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. Steden kunnen ook een uitstekende plek bieden voor innovatie en daarmee bijdragen aan economische groei, namelijk door te zorgen voor een ondernemingsvriendelijk klimaat waarin datagedreven bedrijven kunnen floreren en ook door innovatie naar koopkrachtige markten te trekken. Steden worden een plaats en platform waar burgers en bedrijven elkaar vinden. De digitalisering maakt nieuwe instrumenten voor stadsontwikkeling mogelijk waarin de burger centraal staat, ook in de beleidsvormende fase door middel van e-democratie (informatie, consultatie, participatie). De [ministeriële verklaring van Tallinn over eOverheid](#) erkent de behoeften en verwachtingen van burgers en bedrijven ten aanzien van hun interactie met de overheid en noemt een aantal principes voor gebruikersgerichtheid als aanknopingspunt voor steden bij hun publieke dienstverlening.

Aandachtspunten voor stedelijke autoriteiten

Projectvoorstellen in het kader van Urban Innovative Actions moeten bijdragen aan de werkzaamheden van de zes actieclusters van het European Innovation Partnership en/of het Digital

Transition Partnership door nieuwe oplossingen uit te proberen. Zonder strenge voorschriften te geven voor de soorten projecten die wij verwachten, worden steden uitgenodigd om hun aandacht vooral te richten op de volgende onderwerpen en kwesties:

- het faciliteren en implementeren van 'smart city'-oplossingen, waaronder bedrijfsmodellen, financiering en aanbestedingen, geïntegreerde infrastructures en processen, geïntegreerde planning en regelgeving, duurzame wijken en bebouwde omgeving, en duurzame stedelijke mobiliteit;
- het faciliteren en implementeren van sectoroverstijgende e-overheid-oplossingen waarin de burger centraal staat;
- waardecreatie door vrije en eerlijke toegang tot allerlei soorten gegevens: open data, gegevens van overheid en bedrijfsleven, persoonsgegevens (bijv. verzameld via sensoren, gebruik van bedrijfsgegevens voor doeleinden van algemeen belang, gebruik van het AVG-recht op dataportabiliteit voor burgers om gegevens aan de stedelijke autoriteiten te verstrekken voor beter stadsbeheer, opzetten van open-data-integratiesystemen voor toegang via multifunctionele toepassingen);
- versnelde invoering van nieuwe digitale technologieën om de infrastructuur en dienstverlening van de stad te moderniseren, zoals slimme lantaarnpalen, innovatieve 5G-communicatienetwerken voor integratie van stedelijke open-data-platforms en oplossingen voor lokale overheden;
- het creëren van een ondernemingsvriendelijk klimaat en het fungeren als plaats en platform om flexibel te kunnen experimenteren met datagedreven bedrijven en om innovatie naar koopkrachtige markten te trekken en daarmee bij te dragen aan lokale economische groei.

3.2 DUURZAAM LANDGEBRUIK, NATUURGEBASEERDE OPLOSSINGEN

Algemene definitie en context van de onderwerpen

Land is een eindige en essentiële hulpbron. Deze staat onder druk van concurrerende factoren zoals verstedelijking, infrastructuur, toenemende voedsel-, diervoeder-, vezel- en brandstofproductie, maar moet tegelijkertijd belangrijke ecosysteemdiensten blijven leveren. In de EU verdwijnt ieder jaar bijna 1000 km² landbouw- of natuurgebied door omvorming tot kunstmatige gebieden. Steeds meer land in de EU wordt aangetast door degradatie, waardoor ecosysteemdiensten verloren gaan. Inmiddels bestaat onmiskenbaar de erkenning en het bewustzijn dat de natuur helpt om efficiënte oplossingen te vinden die de eigenschappen van natuurlijke ecosystemen en de bijbehorende

diensten op een slimme, soms 'technische' manier gebruiken en inzetten. Deze natuurgebaseerde oplossingen bieden duurzame, kosteneffectieve, veelzijdige en flexibele alternatieven om diverse doelstellingen te bereiken. Werken *met* de natuur – in plaats van *tegen* de natuur – kan de weg vrijmaken voor een meer hulpbronnenefficiënte, meer concurrerende en groenere economie. Ook kan dit bijdragen tot nieuwe banen en economische groei, door de productie en levering van nieuwe producten en diensten die de natuur niet uitputten maar juist versterken.

Op het gebied van ruimtelijke en peri-urbane planning wordt steeds meer moeite gedaan om extra ruimtebeslag zo veel mogelijk te voorkomen en bodemafdekking te beperken, te verzachten of te compenseren. Dit vraagt tegelijkertijd om een efficiënter gebruik van land dat reeds in gebruik is, alsook om herstel daarvan, met name in de stedelijke omgeving. De richtsnoeren van de Commissie met goede praktijken om de effecten van bodemafdekking te verminderen, kunnen voor beleidsmakers als inspiratiebron dienen.

Met het oog op al deze uitdagingen zijn er diverse Europese beleidsplannen ontwikkeld die de bescherming van land en biodiversiteit, duurzame stedelijke ontwikkeling en de betrokkenheid van belanghebbenden bevorderen, zoals het 7^e Milieuactieprogramma, de [thematische strategie voor bodembescherming](#), de [biodiversiteitsstrategie](#) en de [strategie voor groene infrastructuur](#). Zeer onlangs heeft de Commissie ook een [actieplan voor natuur, mens en economie](#) goedgekeurd, dat tot doel heeft andere beleidsterreinen meer te laten bijdragen aan natuurbehoud. In het kader van de Stedelijke Agenda voor de EU is het Partnership on Sustainable Use of Land and Nature-based Solutions bezig met het uitwerken van een plan van aanpak.

Relevantie voor en rol van stedelijke autoriteiten

Steden kennen hoge concentraties van mensen die zouden kunnen profiteren van stedenbouwkundige verbeteringen, zoals meer mogelijkheden om in contact te komen met de natuur, wat onder meer goed is voor hun gezondheid en welzijn. Steden beschikken over beperkte ruimte, die beter en multifunctioneler moet worden gebruikt; ze kampen met lucht-, bodem- en waterverontreiniging en met de gevolgen van klimaatverandering zoals hitte-eilanden, hittegolven en plotselinge overstromingen – allemaal factoren die invloed hebben op de economie, de sociale zekerheid en de natuur in steden. Door verbetering van de biodiversiteit en de levering van meerdere ecosysteemdiensten dankzij groene infrastructuur kan een bijdrage worden geleverd aan levenskwaliteit, volksgezondheid en welzijn, ter bescherming tegen de negatieve gevolgen van klimaatverandering en bodemafdekking, en om natuurrampen te voorkomen of tot een minimum te beperken. Voorbeelden van concrete effecten van dergelijke maatregelen zijn een groter

absorptievermogen van de bodem bij zware regenval of een verkoelend effect bij een hittegolf, stadsvernieuwing en diversificatie van de lokale economie, het creëren van innovatieve en duurzame banen, innovatieve bedrijfsmodellen en bestuurlijke instrumenten en het verbeteren van de gezondheid en het welzijn van burgers. Blauwe en groene infrastructuur en natuurgebaseerde oplossingen voor inclusieve stadsvernieuwing in regionale, stedelijke en peri-urbane gebieden zorgen ook voor een sterker gemeenschapsgevoel en helpen om sociale uitsluiting, gentrificatie en ongelijkheid binnen en tussen steden en regio's tegen te gaan. De vergroening van stedelijke en peri-urbane gebieden met systemische natuurgebaseerde oplossingen moet daarom worden geïntensiveerd om steden en regio's een sterkere rol te geven in open innovatie.

Het model van de duurzame stad impliceert efficiënt ruimtegebruik en ontmoediging van ongecontroleerde verstedelijking. Het is gericht op 'inbreiding', dat wil zeggen het saneren van aangetaste terreinen en het herinrichten en aanpassen daarvan. Een dergelijke aanpak staat voor natuurlijke, fysieke, sociale en economische vernieuwing en gaat vaak hand in hand met natuurgebaseerde oplossingen om tevens milieuvoordelen te behalen. Zonder strenge voorschriften te geven voor de soorten projecten die wij verwachten, worden steden uitgenodigd om vooral aandacht te hebben voor de volgende thema's en kwesties:

a) Aanleggen van blauwe en groene infrastructuur en bevorderen van systemische natuurgebaseerde oplossingen voor inclusieve stadsvernieuwing en duurzame stedelijke ontwikkeling, gericht op:

- het verbeteren van de levenskwaliteit, volksgezondheid en welzijn (bijv. minder geluidshinder, koolstofvastlegging, recreatiemogelijkheden, schoon water, minder vervuiling, enz.) voor de lokale economie, het sociale weefsel en het milieu in ruimere zin;
- het verminderen van bodemverontreiniging, verbeteren van waterinfiltratie en beschermen tegen de gevolgen van bodemafdekking;
- het vergroenen van steden door behoud, herstel, regeneratie en uitbreiding van de biodiversiteit en ecosystemen, en door verbetering van de ecologische verbindingen tussen stedelijke en peri-urbane gebieden;
- het scheppen van banen en het versterken van sociale cohesie en sociale innovatie, het diversifiëren van de lokale economie en het creëren van innovatieve en duurzame bedrijfs- en bestuursmodellen;
- het verbeteren van stedelijke en territoriale/regionale planning.

Aangezien in de derde UIA-projectoproep diverse projecten zullen zijn geselecteerd onder het thema ‘aanpassing aan klimaatverandering’, dat in meerdere opzichten overeenstemming vertoont met de bovengenoemde thema's en kwesties, wordt aanvragers geadviseerd de goedgekeurde projecten goed te bekijken. Informatie over die projecten zal na de selectie in oktober 2018 op de UIA-website worden geplaatst.

b) Innovatieve benaderingen van duurzaam landgebruik en ruimtelijke ordening, met inbegrip van maar niet beperkt tot:

- het saneren, herstellen en voorkómen van brownfields (nuttige herbestemmingsmogelijkheden voor brownfields onderzoeken en een visie voor een algehele duurzame en succesvolle economische en sociale herontwikkeling ontwikkelen);
- het beperken, verzachten of compenseren van bodemafdekking;
- het herbestemmen van braakliggende en onderbenutte terreinen, het revitaliseren en multifunctioneler maken van reeds bebouwde gebieden en het aanpassen van oude infrastructuur;
- het vergroenen van stedelijke ruimte om bij te dragen aan mitigatie van klimaatverandering (bijv. zorgen voor koolstofopslag) en adaptatie aan klimaatverandering (bijv. beperken van overstromingsrisico's of stedelijk hitte-eilandeffect);
- het aanpakken van bestaande ongecontroleerde verstedelijking en het voorkomen van verdere uitdijning van steden;
- het bevorderen van duurzame stadslandbouw;
- het uitwerken van een langetermijnstrategie voor stadsplanning om te bepalen welke ruimtelijke functies de voorkeur genieten, het bijdragen aan de ontwikkeling van stimulansen en activiteiten voor economische revitalisering, anders dan overheidssubsidies, het creëren van innovatieve en financiële bedrijfsmodellen, bijv. door een innovatieve combinatie van lokale fiscale en planologische maatregelen.

Van de ingediende projecten wordt verwacht dat ze duurzaam landgebruik bevorderen door natuurgebaseerde oplossingen te implementeren, waarbij sociale, culturele en maatschappelijke voordelen worden gecombineerd met voordelen voor het milieu en ecosystemen.

Als innovatieve oplossingen vereisen dat er wordt gewerkt met een overgangsgebied tussen stad en platteland (urban-rural interface) of een functioneel gebied, is het onder dit onderwerp mogelijk om lokale administratieve eenheden die op basis van hun urbanisatiegraad zijn gedefinieerd als landelijk, op te nemen in een projectpartnerschap (zie hoofdstuk 2).

3.3 STEDELIJKE ARMOEDE

Algemene definitie en context van de onderwerpen

Een belangrijke doelstelling van de Europa 2020-strategie is om het aantal mensen voor wie armoede of sociale uitsluiting dreigt, met 20 miljoen te verminderen ten opzichte van 2010. De toenemende armoede en de daarmee samenhangende ongelijkheid kunnen de economische ontwikkeling van steden immers sterk afremmen. Bovendien zijn hier kosten aan verbonden, onder meer vanwege mogelijk productiviteitsverlies en de grotere kans op een slechte gezondheid en slechtere onderwijsresultaten. De concentratie van armoede in bepaalde geografische gebieden, met andere woorden de ruimtelijke segregatie, kan een extra barrière vormen voor steden. Een recente stap is het plan van aanpak van het betreffende partnerschap van de Stedelijke Agenda voor de EU.

Relevantie voor en rol van stedelijke autoriteiten

Lokale overheden kunnen een belangrijke rol spelen bij het bereiken van de Europa 2020-doelstelling door het invoeren of aanscherpen van een lokaal armoedebeleid dat is afgestemd op het nationale beleid.

Aandachtspunten voor stedelijke autoriteiten

Armoede hangt rechtstreeks samen met werkloosheid of laagbetaald werk, lage inkomens/pensioenen en te lage uitkeringen, een laag opleidingsniveau, een slechte gezondheid en gezondheidsongelijkheid, kwalitatief slechte woningen, onderwijs- en ruimtelijke segregatie, belemmeringen in de toegang tot hoogwaardige diensten, kinderopvang en onderwijs, inefficiënte dienstverlening, hoge/stijgende huishoudelijke kosten (bijv. levensmiddelen, nutsvoorzieningen, vervoer), het toenemende aantal eenpersoonshuishoudens/alleenstaande ouders, discriminatie op verschillende terreinen, en een geringe participatie in het maatschappelijke en openbare leven.

Deze factoren leiden, in combinatie met andere, vaak tot een structurele vicieuze cirkel van armoede die in veel Europese steden en wijken zichtbaar ruimtelijk geconcentreerd is. Dit is een essentieel punt: armoede vergroot niet alleen de sociale verschillen tussen mensen en groepen, maar heeft ook grote gevolgen voor de ruimtelijke ordening in steden. Als de armoede toeneemt, stijgt ook het risico dat arme inwoners zich concentreren in achterstandswijken, die dan worden gekenmerkt door sociale, ruimtelijke en onderwijssegregatie, stigmatisering van een bredere groep

burgers, beperkte mobiliteit (o.a. minder toegang tot openbaar vervoer), beperkte toegang tot kredietverlening, woningnood, aantasting van het milieu en bezuinigingen op het voorkómen daarvan. Om echt iets te kunnen bereiken op het gebied van stedelijke armoedebestrijding, hoopt de Commissie op projectvoorstellen die innovatieve en creatieve oplossingen aandragen, met name met betrekking tot de onderliggende oorzaken van structurele armoede in achterstandswijken. De Commissie heeft projecten voor ogen die zich richten op de onderlinge samenhang tussen de belangrijkste oorzaken, waarbij mens- en plaatsgebonden benaderingen worden gecombineerd om te komen tot duurzame oplossingen die zijn gericht op structurele integratie en op het doorbreken van de vicieuze cirkel van sociaal en ruimtelijk isolement. De projecten moeten voldoen aan de voorwaarden van de richtsnoeren voor de Europese structuur- en investeringsfondsen 2014-2020, met name de richtsnoeren voor de lidstaten inzake het gebruik van de Europese structuur- en investeringsfondsen bij de aanpak van onderwijs- en ruimtelijke segregatie en de overgang naar gemeenschapszorg. Projecten kunnen zich ook richten op het aanpakken van energiearmoede (bijv. door isolatie van gebouwen) of het verminderen van de (vaak hogere en potentieel toenemende) kwetsbaarheid van lage-inkomensgroepen voor de gevolgen van de klimaatverandering (zoals overstromingen en hittegolven), waardoor armoede of gezondheidsproblemen kunnen verergeren.

Zonder strenge voorschriften te geven voor de soorten projecten die wij verwachten, worden steden uitgenodigd om hun aandacht vooral te richten op de volgende thema's en kwesties:

- sociale, ruimtelijke en onderwijssegregatie
- energiearmoede
- kinderarmoede
- dakloosheid
- voedsel- en voedingszekerheid
- slechte gezondheidstoestand en gebrek aan toegang tot gezondheidszorg
- revitalisering van achterstandswijken en -buurten
- sociale integratie van de Roma
- toegang tot maatschappelijke, zorg-, onderwijs- en andere diensten

Ten slotte willen wij er nog op wijzen dat dit de tweede keer is dat stedelijke armoede als thema is opgenomen in een UIA-projectoproep. Daarom raden wij aanvragers aan om goed te kijken naar de projecten die in het kader van de eerste projectoproep zijn goedgekeurd.

3.4 STEDELIJKE VEILIGHEID

Algemene definitie en context van de onderwerpen

De Europese Unie streeft ernaar dat mensen kunnen leven in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, zonder binnengrenzen. De Europese burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat, waar zij ook heen gaan in Europa, hun vrijheid en veiligheid goed worden beschermd en dat daarbij de waarden van de EU volledig worden nageleefd, inclusief de rechtsstaat en de grondrechten. De [Europese Veiligheidsagenda](#) streeft naar versterking van de instrumenten die de EU de nationale rechtshandavingsinstanties aanreikt om terrorisme, georganiseerde misdaad en cybercriminaliteit te bestrijden, op basis van beginselen zoals volledige naleving van de grondrechten, transparantie, verantwoording en democratische controle, de toepassing en uitvoering van bestaande EU-rechtsinstrumenten, enz. Met betrekking tot bedreigingen van de openbare veiligheid heeft de EU een actieplan ter ondersteuning van de bescherming van de openbare ruimte goedgekeurd (COM(2017) 612), waarin onder meer wordt opgeroepen tot verdere samenwerking op EU-niveau. Voorts bieden een aantal richtlijnen en internationale verdragen een juridisch en beleidsmatig kader voor onder meer minimumnormen voor de rechten, ondersteuning en bescherming van slachtoffers van strafbare feiten (Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen inzake de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten), de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan (Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan) en de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (VN-Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen).

Op lokaal niveau kan stedelijke veiligheid verwijzen naar verschillende vormen van criminaliteit (zoals mensenhandel, georganiseerde misdaad, seksueel geweld, geweld tegen kwetsbare groepen en minderheden, vandalisme, gewelddadige radicalisering en terrorisme, ook via grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen) en een feitelijk gebrek aan veiligheid of gevoel van onveiligheid. De definitie van bedreigingen van de stedelijke veiligheid vereist een objectieve, onderbouwde beoordeling van de knelpunten. De plaatselijke autoriteiten moeten deze beoordeling uitvoeren door kwalitatieve en kwantitatieve gegevens te verzamelen en te analyseren, in samenwerking met de betrokken belanghebbenden en gemeenschappen. Projectvoorstellen moeten gericht zijn op het aanpakken van deze objectief vastgestelde knelpunten.

Relevantie voor en rol van stedelijke autoriteiten

Stedelijke veiligheid draagt bij tot een prettige leefomgeving en heeft ook impact op de economische ontwikkeling. Zowel criminaliteit als terroristische dreiging en de daarmee samenhangende angst moeten worden aangepakt. De uitdagingen zijn talrijk en nieuwe uitdagingen kunnen zich snel ontwikkelen, ook als gevolg van externe factoren, zoals stadsontwikkeling, de verspreiding van ziektedragers, economische crisis, veranderingen in de stadsplanning of een andere modus operandi van georganiseerde misdaad of terrorisme. Stedelijke autoriteiten zijn bij uitstek actoren die moeten zorgen voor gerichte maatregelen rond feitelijke veiligheid en het gevoel van veiligheid, omdat zij lokaal sterk aanwezig zijn en de lokale uitdagingen kennen.

Veiligheid is een complexe kwestie, waarbij het onder meer moet gaan om zaken als sociale integratie (toegang tot hoogwaardige en niet-gesegregeerde basisvoorzieningen, waaronder onderwijs, welzijns- en gezondheidszorg, enz.), rechtshandhaving, veerkracht van de samenleving en empowerment van burgers tegen alle vormen van geweld. Het gaat ook om een betere beveiliging van gebouwen en infrastructuur. Daarom moet een aantal actoren bij veiligheid worden betrokken, zoals hulpdiensten (politie, brandweer, civiele bescherming), de gezondheids- en welzijnssector, scholen, niet-gouvernementele en maatschappelijke organisaties, maar ook stedenbouwkundigen om ervoor te zorgen dat veiligheid reeds in de ontwerpfase van gebouwen en open ruimten wordt meegenomen. Lokale maatregelen bevorderen een holistische bottom-up-benadering waarin de gemeenschap en veerkracht centraal staan.

Aandachtspunten voor stedelijke autoriteiten

Stedelijke veiligheid kan een rol spelen in de Europese strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei. Maatregelen op het gebied van stedelijke veiligheid kunnen bijdragen tot een goede levenskwaliteit en economische ontwikkeling. Hoewel stedelijke veiligheid niet aan een specifieke thematische doelstelling van het cohesiebeleid is gekoppeld, kunnen projectvoorstellen met name zijn gericht op de volgende thematische doelstellingen: O&O&I (TD1), verbetering van de toegang tot en gebruik en kwaliteit van ICT (TD2), bevordering van duurzaam vervoer (TD7), bevordering van duurzame en kwalitatief hoogstaande werkgelegenheid (TD8), bevordering van sociale inclusie, bestrijding van armoede en discriminatie (TD9), investeringen in onderwijs (TD10) en verbetering van de institutionele capaciteit (TD11), onder meer op het gebied van gezondheid en gezondheidsvoorlichting en -bevordering. Deze innovatieve voorstellen moeten voldoen aan de voorwaarden van de richtsnoeren voor de Europese structuur- en investeringsfondsen 2014-2020, en met name de richtsnoeren voor de lidstaten inzake het gebruik van Europese structuur- en investeringsfondsen bij de aanpak van onderwijs- en ruimtelijke segregatie en de overgang naar gemeenschapzorg. De voorstellen moeten voortbouwen op de resultaten van door de EU

gefinancierd onderzoek, zoals uiteengezet in het actieplan ter ondersteuning van de bescherming van de openbare ruimte (zie details in het actieplan).

Zonder strenge voorschriften te geven voor de soorten projecten die wij verwachten, worden steden uitgenodigd om hun aandacht vooral te richten op de volgende thema's en kwesties:

- verbetering van ruimtelijk ontwerp, stadsplanning en veiligheidsontwikkeling door middel van ontwerpconcepten, inclusief betere bescherming van openbare ruimten en verbetering van de beveiliging van gebouwen en infrastructuur;
- standaardisatie van processen en technische voorschriften om de stedelijke veiligheid te verbeteren;
- empowerment en capaciteitsopbouw van lokale gemeenschappen, inclusief vergroting van het risicobewustzijn en de maatschappelijke veerkracht;
- betere sectoroverstijgende voorbereiding op bedreigingen van de veiligheid van openbare ruimten, inclusief een betere afstemming tussen hulpdiensten en diverse autoriteiten;
- steun voor slachtoffers van criminaliteit;
- beoordeling van individuele behoeften en steun voor de integratie van gemarginaliseerde personen ter voorkoming van polarisatie die kan leiden tot criminalisering en radicalisering;
- verzamelen van informatie over niet-gemelde criminaliteit;
- cybersecurity.

4. Uitgangspunten voor de financiering

Totale kosten-principe

Het UIA-initiatief werkt op basis van het 'totale kosten'-principe. Het EFRO financiert maximaal 80% van de subsidiabele kosten van het project. Iedere partner die EFRO-subsidie ontvangt, moet een publieke of particuliere bijdrage van ten minste 20% inbrengen, hetzij uit eigen middelen hetzij uit andere bronnen, om de begroting sluitend te krijgen. De bijdrage van de partners kan in geld of in natura zijn. Let wel, onbetaald vrijwilligerswerk komt niet in aanmerking onder de UIA-subsidiabiliteitsregels, terwijl betaald personeel moet worden beschouwd als een bijdrage in geld.

EFRO-betalingen

De uitbetaling van de subsidie is in principe gebaseerd op voorschotbetalingen vanuit het EFRO⁷ en ook op het principe van vergoeding van feitelijk gemaakte kosten (waaronder vaste tarieven):⁸

- Na ondertekening van het Subsidiecontract wordt een eerste voorschot (50% van de EFRO-subsidie) overgemaakt aan de Stedelijke Hoofddoorlicht binnen de 90 dagen volgend op de ondertekening van het Subsidiecontract (en indien nodig van de Partnerschapsovereenkomst). Dit eerste voorschot dekt ook de forfaitaire som voor voorbereidingskosten (maximum 16.000 euro van EFRO).
- Na indiening en goedkeuring van een tussentijdse voortgangsrapportage en projectuitgaven gecontroleerd door de eerstelijnscontroleur, wordt een tweede voorschot (30% van de EFRO-subsidie) uitbetaald aan de Stedelijke (Hoofd)autoriteit. De gerapporteerde uitgaven moeten minstens 70% uitmaken van de eerste voorfinanciering (overeenstemmend met 35% van de totale begroting).
- Een derde EFRO-betaling van 20% van de EFRO-subsidie (min de forfaitaire som toegewezen voor de projectsluiting en de kennisoverdracht) wordt gedaan aan de stedelijke (hoofd)autoriteit na indiening en goedkeuring van het laatste voortgangsrapport. Dit rapport, dat binnen uiterlijk 3 maanden na de einddatum van het project moet zijn ingediend, omvat de uiteindelijke projectuitgaven gecontroleerd door de eerstelijnscontroleur. Het is belangrijk op te merken dat de derde betaling niet meer is gebaseerd op het voorschotprincipe maar op het principe van vergoeding van gemaakte en betaalde kosten. De projectpartners moeten hun uitgaven dus voorfinancieren tijdens de laatste fase van de projectuitvoering.
- Een laatste betaling wordt overgemaakt aan de Stedelijke (hoofd)autoriteit na de goedkeuring van de inhoudelijke eindrapportage (ingediend binnen uiterlijk één jaar na de einddatum van het project). De betaling bedraagt maximum 12.000 euro van EFRO en dekt de fase projectafsluiting en kennisoverdracht.

5. Het genereren en ontwikkelen van projecten

⁷ Zoals vermeld in de Delegatieovereenkomst ondertekend tussen de Europese Commissie en de Région Hauts-de-France (ex-Région Nord-Pas-de-Calais) in 2015

⁸ Idem

5.1 Partnerschappen voor Urban Innovative Actions

Alleen subsidiabele stedelijke autoriteiten zoals gedefinieerd in artikel 2 van de Gedelegeerde Handeling van de UIA kunnen een Aanvraagformulier indienen in het kader van een UIA-projectoproep.

Bij UIA-projecten wordt echter van stedelijke autoriteiten verwacht dat ze sterke lokale partnerschappen vormen met de juiste combinatie van partners die elkaar aanvullen. Alle partners moeten afkomstig zijn uit de EU. Een partnerschap voor een UIA-project kan bestaan uit een SHA, SPA's en Uitvoeringspartners. Een bredere groep stakeholders maakt geen deel uit van het projectpartnerschap maar moet ook betrokken worden bij het project.

- **SHA:** het UIA-Initiatief functioneert op basis van een Stedelijke Autoriteit die verantwoordelijk is voor de algehele uitvoering en aansturing van het hele project. De SHA ondertekent het subsidiecontract met de Uitvoerende Entiteit en ontvangt de EFRO-subsidie om deze te verdelen over de andere partners (SPA's en/of Uitvoeringspartners) naargelang hun specifieke rol en verantwoordelijkheden (en hieraan gekoppeld budget). In geval van georganiseerde agglomeraties wordt dit geheel, inclusief alle andere stedelijke autoriteiten die in de agglomeratie betrokken zijn, beschouwd als één enkele Stedelijke Autoriteit en vermeld als de Stedelijke Hoofdautoriteit in het kader van het UIA-project.
- **SPA's:** Alle verenigingen van stedelijke autoriteiten (nationale/regionale verenigingen van stedelijke autoriteiten, territoriale pacten of verenigingen, ontwikkelingswijken, etc.) die niet de juridische status van georganiseerde agglomeraties hebben, evenals individuele stedelijke autoriteiten zonder geformaliseerde samenwerkingsovereenkomst, maar die wel bereid zijn om gezamenlijk een aanvraag in te dienen in het kader van het UIA-Initiatief, vermelden op het Aanvraagformulier één enkele PAE als SHA en de andere PAE's als SPA's. De SPA's zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de concrete activiteiten en de totstandkoming van de bijbehorende deliverables/outputs. SPA's hebben recht op een deel van het projectbudget en declareren de kosten die zij maken voor de uitvoering van de activiteiten. Gedetailleerde informatie over SPA's (zoals juridische status, ervaringen en competenties, contactpersonen, etc.) wordt gegeven in het Aanvraagformulier.
- **Uitvoeringspartners:** instellingen, bureaus, organisaties, private partners en verenigingen

die een actieve rol spelen in de uitvoering van het project. Stedelijke Autoriteiten moeten hun Uitvoeringspartners selecteren met respect voor de principes van transparantie en gelijke behandeling. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de concrete activiteiten en de totstandkoming van de bijbehorende deliverables/outputs. Er wordt op gewezen dat enkel organisaties met rechtspersoonlijkheid het recht hebben om deel te nemen aan een project als Uitvoeringspartners. Adviesbureaus waarvan de voornaamste doelstelling de ontwikkeling en het beheer van Europese projecten is, mogen niet deelnemen aan het project als Uitvoeringspartners.

- Daarnaast moet **een bredere groep stakeholders** worden betrokken bij het opzetten en uitvoeren van het project. Deze groep kan onder meer instellingen, bureaus, organisaties en verenigingen omvatten. Zij hebben geen concrete taak (en krijgen dus geen speciaal uitvoeringsbudget) maar worden als relevant beschouwd om een soepele en doeltreffende uitvoering te garanderen en draagvlak voor het project te creëren.

Nadere informatie over de taken en verantwoordelijkheden van de Stedelijke Autoriteiten (of eventuele SPA's) en Uitvoeringspartners wordt gegeven in paragraaf 2.1 van de UIA Guidance.

5.2. Projectactiviteiten

Activiteiten in het kader van UIA-projecten dienen te worden georganiseerd op basis van werkpakketten en moeten bijdragen aan één of meerdere thematische doelstellingen en de bijbehorende investeringsprioriteiten van het EFRO zoals beschreven in de eerste alinea van artikel 9 CPR⁹ voor de ESI-fondsen en artikel 5 van de EFRO-verordening.

Hiervoor moeten verschillende soorten WP's worden gebruikt:

- WP Voorbereiding
- WP Projectbeheer
- WP Communicatie
- WP Uitvoering
- WP Investeren

⁹ Gemeenschappelijke Verordening (EU) nr. 1303/2013:
<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

Behalve voor het Werkpakket investering, zijn alle typen WP's in UIA-projectaanvragen verplicht.

Ieder project krijgt de beschikking over een UIA-deskundige die:

- doorlopend inhoudelijk advies en informatie geeft over de actie, met name met betrekking tot het innovatieve aspect daarvan
- helpt met het ontwikkelen van documenten en outputs om ervaringen, goede praktijken e.d. te verzamelen en onder een breder publiek te verspreiden
- zorgt dat de actie op schema en op koers blijft conform het goedgekeurde voorstel

De kosten van UIA-deskundigen (inclusief reis- en verblijfkosten) worden door UIA vergoed en moeten daarom niet in de projectbegroting worden. Meer informatie over de structuur van het werkplan voor een UIA-project en over de rol en de taken van UIA-deskundigen is te vinden in de UIA Guidance.

5.3 Begrotingslijnen en subsidiabele kosten

Alle uitgaven in verband met de uitvoering van de UIA-projecten zijn subsidiabel zoals bepaald in de UIA Guidance (zie paragraaf 4.2) en op basis van de volgende begrotingslijnen:

- Personeelskosten
- Kantoor- en administratieve kosten
- Reis- en verblijfkosten
- Externe expertise en diensten
- Uitrusting
- Infrastructuur en bouwwerkzaamheden

6. Aanvraagprocedure

Het aanvraagdossier voor de vierde projectoproep voor UIA bestaat uit:

- Deze Terms of Reference (beschikbaar in alle EU-talen)
- Technische instructies voor het Electronic Exchange Platform (EEP)
- Gedetailleerde instructies voor het invullen van het Aanvraagformulier (online beschikbaar in alle EU-talen binnen het EEP-systeem)

Een werkversie van het Aanvraagformulier en de Eigen Verklaring is ook beschikbaar als hulp bij het opstellen van de aanvraag (word-document alleen beschikbaar in het Engels)

Daarnaast zal de UIA Guidance (alleen beschikbaar in het Engels) veelvuldig moeten worden geraadpleegd voor wat betreft de algemene regels van het Initiatief.

Alle documenten zijn ook te vinden op de UIA-website.

De aanvraagprocedure verloopt 100% papierloos via het Electronic Exchange Platform (EEP) van UIA.

De aanvraag bestaat uit een Aanvraagformulier en een gescande, ondertekende Eigen Verklaring.

Er kan ook een bijlage worden geüpload en bij het Aanvraagformulier worden gevoegd. Dit kan een kaart zijn met het gebied van de interventie, een grafiek, een infografiek, etc. Het type en de grootte van het bij te voegen bestand worden aangegeven in de EEP guidance.

Aanvragers wordt dringend geadviseerd om het Aanvraagformulier in te vullen in helder Engels, hoewel het ook in een van de andere officiële EU-talen mag worden ingediend.

De strategische en operationele beoordeling zal plaatsvinden op basis van de Engelse versie van het Aanvraagformulier (aanvraagformulieren in een andere taal zullen in opdracht van het Permanent Secretariaat (PS) door een extern vertaalbureau in het Engels worden vertaald). Het PS kan geen garanties geven ten aanzien van de kwaliteit van de vertaling, deze is voor risico van de aanvrager. Het subsidiecontract, projectbeheer, formele rapporten, belangrijke deliverables en alle communicatie met de Uitvoerende Entiteit en het PS moet in het Engels zijn.

De uiterste datum voor indiening van het Aanvraagformulier en de Eigen Verklaring is 31/01/2019 om 14.00 uur MET.

7. Selectieprocedure

Na indiening doorloopt iedere aanvraag een selectieprocedure, die uit de volgende stappen bestaat:

1. Subsidiabiliteitscontrole
2. Strategische beoordeling
3. Operationele beoordeling

7.1 Subsidiabiliteitscontrole

Na afsluiting van een projectoproep voert het PS voor alle ingediende aanvraagformulieren een subsidiabiliteitscontrole uit. Het doel van de subsidiabiliteitscontrole is:

- Controleren of de ontvangen Aanvraagformulieren en hun bijlagen voldoen aan de subsidiabiliteitscriteria.
- Verdere beoordeling van niet-subsidiabele aanvragen vermijden
- Gelijke behandeling van alle voorstellen die in aanmerking komen voor financiering verzekeren

De subsidiabiliteitscriteria van de UIA zijn als volgt:

1. Het Aanvraagformulier is elektronisch via het EEP ingediend vóór de deadline die in de Terms of Reference van de projectoproep staat aangegeven
2. Het Aanvraagformulier is volledig ingevuld (inclusief alle verplichte WP's)
3. De aanvrager is een afzonderlijke stedelijke autoriteit van een Plaatselijke administratieve eenheid (PAE) die op basis van de urbanisatiegraad is gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met ten minste 50.000 inwoners.

OF

De aanvrager is een vereniging of groepering van stedelijke autoriteiten die juridische status van georganiseerde agglomeraties hebben bestaande uit PAE's waar de meerderheid (minstens 51%) van de inwoners woont in PAE's die op basis van de urbanisatiegraad zijn gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met in totaal ten minste 50.000 inwoners

OF

De aanvrager is een vereniging of groepering van stedelijke autoriteiten die niet de juridische status van georganiseerde agglomeraties hebben, waar alle betrokken stedelijke autoriteiten (Stedelijke Hoofddoorheid en Stedelijke Partnerautoriteiten) PAE's zijn die op basis van de urbanisatiegraad zijn gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met een totale bevolking (Stedelijke Hoofddoorheid plus stedelijke Partnerautoriteiten) van ten minste 50.000 inwoners

4. In geval van een vereniging of groepering van stedelijke autoriteiten die geen juridische status als georganiseerde agglomeratie hebben, is er één Stedelijke Hoofddooriteit aangegeven en worden daarnaast de Stedelijke Partnerautoriteiten genoemd in het Aanvraagformulier.
5. Alleen voor deze projectoproep en alleen bij voorstellen gericht op 'Duurzaam landgebruik, natuurgebaseerde oplossingen' worden eventuele landelijke PAE's aangemerkt als stedelijke partnerautoriteiten. In dit geval geldt de drempel van 50.000 inwoners voor de combinatie van alle PAE's (stedelijke hoofd- en partnerautoriteiten) die zijn geclassificeerd als agglomeratie, stad en/of voorstad.
6. De subsidiabiliteitstermijn wordt in acht genomen: de einddatum van het project komt overeen met de voorschriften van de oproep en het Initiatief.
7. De eisen ten aanzien van het maximale budget en het cofinancieringsbeginsel zijn in acht genomen.
8. Alle betrokken partners (Stedelijke (hoofd)autoriteit, Stedelijke Partnerautoriteiten en Uitvoeringspartners) komen uit EU-lidstaten.
9. Stedelijke autoriteiten die een aanvraag indienen (stedelijke (hoofd)autoriteiten en/of Stedelijke Partnerautoriteiten) zijn slechts betrokken bij één projectvoorstel in het kader van dezelfde Projectoproep.
10. Stedelijke autoriteiten die een aanvraag indienen (stedelijke (hoofd)autoriteiten en/of Stedelijke Partnerautoriteiten) worden niet geselecteerd en gefinancierd voor hetzelfde onderwerp van een vorige Projectoproep.
11. De Eigen Verklaring ondertekend door de wettelijke vertegenwoordiger van de Stedelijke (Hoofd)autoriteit wordt geüpload in het EEP-systeem.

Als niet aan alle bovenstaande voorwaarden is voldaan, wordt de aanvraag niet-subsidiabel geacht en wordt geen verdere beoordeling uitgevoerd.

7.2 Strategische beoordeling

Aanvragen die als subsidiabel zijn aangemerkt, worden onderworpen aan een strategische beoordeling door een panel van externe deskundigen. Deze strategische beoordeling vormt 80% van het gewicht van de totale projectbeoordeling en berust op de volgende criteria:

- Innovativiteit (40% van het totale gewicht) – In hoeverre kan de aanvrager aantonen dat het projectvoorstel vernieuwend is (nog niet eerder uitgetest en uitgevoerd in de praktijk in het betrokken stedelijk gebied en elders in de EU) en duidelijk de potentie heeft om meerwaarde te creëren?
- Partnerschap (15% van het totale gewicht) – In hoeverre zijn de belangrijkste stakeholders (eventuele Stedelijke Partnerautoriteiten, Uitvoeringspartners) relevant voor de uitvoering van het project?
- Meetbaarheid (15% van het totale gewicht) – In hoeverre zal het project meetbare resultaten opleveren?
- Overdraagbaarheid (10% van het totale gewicht) – In hoeverre zal het project overdraagbaar zijn naar andere stedelijke gebieden in Europa?

De indicatieve beoordelvingsvragen voor elk criterium zijn te vinden in paragraaf 3.2.2 van de UIA Guidance.

Het panel van externe deskundigen zal ook nagaan of projecten bijdragen tot de thematische doelstellingen voor de ESI-Fondsen en het gemeenschappelijke strategische kader zoals beschreven in de eerste alinea van artikel 9 CPR, of de projecten geïntegreerde antwoorden voorstellen voor de genoemde uitdagingen en of zij in lijn liggen met de principes van duurzame stedelijke ontwikkeling. De EC en de UE kunnen besluiten een project niet te selecteren wanneer niet aan deze doelstellingen wordt bijgedragen.

Op basis van de strategische beoordeling brengt het panel van externe deskundigen een rangorde aan in de beoordeelde aanvragen. In overleg met de EC worden aanvragen die boven een bepaalde drempel scoren, doorgelaten naar de operationele beoordeling. Na afloop van de strategische beoordeling worden aanvragers in kennis gesteld van het besluit inzake hun aanvraag (al of geen voortzetting).

7.3 Operationele beoordeling

De operationele beoordeling wordt uitgevoerd door het PS en vormt 20% van het gewicht van de totale projectbeoordeling.

De operationele beoordeling is vooral bedoeld om de kwaliteit van het voorstel te toetsen. Daarbij gaat het onder meer om de haalbaarheid, consistentie en samenhang van het werkplan, de kwaliteit van de voorgestelde beheersstructuren, de samenhang en evenredigheid van de begroting, en de kwaliteit van de voorgestelde communicatieactiviteiten.

De indicatieve beoordelvragen voor het criterium "Kwaliteit" zijn te vinden in paragraaf 3.2.3 van de UIA Guidance.

Na de operationele beoordeling wordt de definitieve selectie gemaakt door een selectiecommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de UE en de EC. De EC heeft het laatste woord bij het al dan niet selecteren van projecten. Na afloop van de operationele beoordeling worden aanvragers in kennis gesteld van het besluit.

7.4 Scoresysteem

Aan elk van de gewogen criteria wordt een score van 1 tot 5 toegekend, resulterend in een gemiddelde score per project.

Nadere informatie over het scoresysteem voor de beoordeling is te vinden in paragraaf 3.2.4 van de UIA Guidance.

Bij de toepassing van het scoresysteem wordt niet alleen rekening gehouden met de specifieke verdienste van elk projectvoorstel, maar in de geest van een concurrerend proces, wordt ook een vergelijking gemaakt met andere projectvoorstellen ingediend in het kader van dezelfde Projectoproep. Aanvragers van projectvoorstellen die niet zijn geselecteerd voor de operationele beoordeling of uiteindelijk niet worden goedgekeurd, krijgen daarom geen scores maar alleen gedetailleerd commentaar op alle beoordeelde criteria.

8. Aanbestedingen, accountantscontrole en staatssteun

Projectpartners die op grond van de nationale aanbestedingswetgeving aan de definitie van een aanbestedende dienst voldoen, dienen zich aan de toepasselijke aanbestedingsregels te houden.

Door het project gedeclareerde uitgaven moeten door een eerstelijnscontroleur worden gecontroleerd. In zijn verklaring moet de eerstelijnscontroleur aangeven of de gedeclareerde

uitgaven wettig en regelmatig zijn, of de producten en diensten daadwerkelijk geleverd zijn, of de gedeclareerde uitgaven kloppen en of de uitgaven en acties aan de communautaire en nationale regels voldoen. Daar de eerstelijnscontroleur rechtstreeks wordt aangesteld en betaald door het UIA-Initiatief, moeten geen controle-/ auditkosten worden voorzien door het projectpartnerschap bij het bepalen van de projectbegroting.

Om gelijke voorwaarden te creëren voor alle ondernemingen die actief zijn in de interne markt, moeten goedgekeurde projecten opgezet worden in overeenstemming met de regelgeving inzake staatssteun om de doelmatigheid van de overheidsuitgaven te waarborgen en ter voorkoming van marktverstoringen zoals verdringing van private financiering, de vorming van ondoelmatige marktstructuren of de instandhouding van inefficiënte bedrijven.¹⁰ Er moet over worden gewaakt dat financiering van Urban Innovation Actions de concurrentie niet verstoort en ook niet leidt tot onnodige marktbemoeienis. Over het algemeen verwacht de EC dat de meerderheid van de te financieren projecten in deze oproep geen of slechts beperkte economische activiteiten zullen omvatten en geen of zeer geringe impact op de handel tussen de Lidstaten zullen hebben.

De EC financiert de Urban Innovative Action door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (tot 80% van de projectkosten) onder indirect beheer. Met betrekking tot de 80% financiering door de UIA, is een consistentiecontrole van de staatssteun nodig om te waarborgen dat openbare steun geheel ten goede komt aan de interne markt. Rekening houdend met het innovatieve en open karakter van UIA die werkt op basis van projectoproepen die creatieve oplossingen voortbrengen en de algemene thema's die voor de oproepen werden geselecteerd, blijkt dat de staatssteunconsistentie, indien men wil waarborgen dat het verstorend effect van de EU-begrotingsmiddelen beperkt blijft, gebaseerd moet zijn op een beperking van maximum 500.000 euro van het totale bedrag aan UIA-financiering die naar een individuele onderneming in een bepaald project kan gaan.

De overige kosten (minstens 20% van de projectkosten) kunnen hetzij door private hetzij door overheidsbijdragen worden gedekt. Wanneer dergelijke bijdragen afkomstig zijn van private bronnen vallen ze buiten de context van wetgeving omtrent staatssteun. Wanneer er echter bijdragen zijn van overheidsmiddelen van een lidstaat aan projecten die "economische activiteiten" behelzen, d.w.z. het aanbieden van goederen en diensten op de markt, dan moeten dergelijke

¹⁰ Voor meer informatie over het begrip staatssteun, zie de mededeling van de Commissie betreffende het begrip staatssteun zoals vermeld in Artikel 107(1) TFEU ('NOA'), gepubliceerd op: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

projecten zo worden opgezet dat alle overheidsbijdragen op alle niveaus voldoen aan de Staatssteunwetgeving, dus op het niveau van de eigenaar, fabrikant en/of beheerder van het project of de inrichting. In dergelijke gevallen moet de overheidsfinanciering voldoen aan de vereisten van de minimis-verordening, of aan de voorwaarden van de algemene groepsvrijstellingsverordening (GBER) of het besluit betreffende diensten van algemeen economisch belang (SGEI).

Nadere informatie over aanbestedingen en staatssteun is te vinden in paragraaf 4.4.6 en 4.4.7 van de UIA Guidance.

9. Aanspreekpunt

De medewerkers van het PS staan klaar om antwoord te geven op alle mogelijke technische vragen van aanvragers. De contactgegevens zijn te vinden op de UIA-website.

Het PS zal ook een aantal 'Applicant Seminars' organiseren in verschillende steden in Europa. De datums en locaties van de seminars zijn te vinden op de UIA-website onder "Events". Tijdens deze seminars kunnen deelnemers een afspraak maken voor bilateraal overleg met medewerkers van het PS en vertegenwoordigers van de EC om hun projectidee te bespreken. Daarnaast zullen webinars worden georganiseerd over specifieke aspecten van de projectontwikkeling en de indiening. De datums en onderwerpen van de webinars zijn te vinden op de UIA-website onder "Events". Tot slot zal het PS online vraag- en antwoordsessies en bilaterale besprekingen organiseren. Meer informatie volgt binnenkort op de UIA website op de pagina over de vierde projectoproep.

10. Belangrijke datums

- 15/10/2018 – Lancering van de vierde projectoproep
- 11/2018 – 12/2018 –Seminars en webinars voor aanvragers
- 31/01/2019 – Uiterste datum voor indiening van de Aanvraagformulieren
- 07/2019 – Indicatieve datum van het definitieve besluit over de goedkeuring van projecten
- 09/2019 – Indicatieve startdatum van goedgekeurde projecten

Wij hopen binnenkort uw projectvoorstellen te ontvangen!